

NOTY O AUTORACH

Marcin A d a m c z a k, doktor, kulturoznawca. Urodzony w 1980 r. w Poznaniu. Studia z zakresu kulturoznawstwa na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Od 2008 r. pracownik Instytutu Kulturoznawstwa UAM, obecnie adiunkt w Zakładzie Badań nad Kulturą Artystyczną.

Członek Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego i Polskiego Towarzystwa Estetycznego (w latach 2006-2009 poznański korespondent „Biuletynu” tego towarzystwa).

Laureat m.in. nagród na festiwalach kina amatorskiego, dwukrotnie wyróżniony w konkursie dla młodych krytyków filmowych im. Krzysztofa Mętraka.

Główne obszary badań: kino współczesne, kino hollywoodzkie, szczególnie w aspekcie ekonomicznym, kultura a stosunki międzynarodowe.

Autor artykułów z powyższych dziedzin.

Stanley L. C a v e l l, profesor, filozof. Urodzony w 1926 r. w Georgii w Atlancie. Studia z zakresu muzyki na University of California w Berkeley i w Juilliard School of Music, z zakresu filozofii na University of California w Los Angeles i Harvard University.

W latach 1956-1962 wykładowca na University of California w Berkeley, od 1963 r. wykładowca estetyki i ogólnej teorii wartości na Harvard University, a od 1997 r. profesor emeritus na tym uniwersytecie.

W 1992 r. wyróżniony MacArthur Fellowship.

Główne obszary badań: estetyka, teoria wartości, filozofia analityczna (zwłaszcza J. L. Austin i L. Wittgenstein), kontynentalna tradycja filozoficzna (zwłaszcza Heidegger i Nietzsche), filozofia amerykańska (R. W. Emerson, H. Thoreau), literatura i sztuka (Shakespeare, film, opera), psychoanaliza.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Must We Mean What We Say?* (1969); *The World Viewed: Reflections on the Ontology of Film* (1971); *The Claim of Reason: Wittgenstein, Skepticism, Morality, and Tragedy* (1979); *The World Viewed: Reflections on the Ontology of Film* (1980); *Pursuits of Happiness: The Hollywood Comedy of Remarriage* (1981); *In Quest of the Ordinary: Lines of Scepticism and Romanticism* (1988); *This New Yet Unapproachable America: Lectures after Emerson after Wittgenstein* (1988); *Conditions Handsome and Unhandsome: The Constitution of Emersonian Perfectionism* (1990); *Philosophical Passages: Wittgenstein, Emerson, Austin, Derrida* (1995); *Contesting Tears: The Melodrama of the Unknown Woman* (1996); *Emerson's Transcendental Etudes* (2003); *Cities of Words: Pedagogical Letters on a Register of the Moral Life* (2004); *Philosophy the Day after Tomorrow* (2005).

Maria M. Dylowska, doktor, malarka ikon, historyk filozofii. Urodzona w 1959 r. w Lublinie. Studia z zakresu filozofii na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, z zakresu malowania ikon w ośrodku prawosławnym w Saint-Jean-en-Royans we Francji.

Od 1986 r. ikonopisarka prowadząca w Lublinie prywatną Pracownię Malowania Ikon im. św. Jana z Damaszku. Od 1998 r. współpracownik Międzyzakładowej Komisji Badań nad Antykiem Chrześcijańskim KUL.

Najważniejsze wystawy: w Lublinie, Warszawie, Wiedniu (Austria), La Cote St. Andre, Rueil Malmaison (Francja), Passau, Monachium, Bad Reichenhall (Niemcy).

Autorka ikon do ołtarzy w kościele Świętego Brata Alberta w Puławach i w kościele Trójcy Świętej w Lublinie.

Tłumaczka starochrześcijańskich tekstów dotyczących ikon i sporów ikonoklastycznych, w szczególności Jana z Damaszku i Epifaniasza z Salaminy.

Waldemar Frąc, doktor, filmoznawca, filozof. Studia z zakresu filologii polskiej (ze specjalnością filmoznawczą) oraz filozofii na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Pracownik Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Opolskiego (Katedra Teatru, Filmu i Nowych Mediów) oraz Instytutu Sztuk Audiowizualnych UJ (Katedra Teorii Filmu). Członek redakcji „Przeglądu Kulturoznawczego” (czasopisma Komitetu Nauk o Kulturze PAN).

Główne obszary badań: teoria filmu, etyka, estetyka, filozofia kultury.

Autor artykułów z powyższych dziedzin oraz książki *Kino możliwe* (2003).

Karen Hanson, profesor, filozof. Studia z zakresu filozofii i matematyki na Minnesota University, z zakresu filozofii również na Harvard University.

Od 1976 r. wykładowca na Wydziale Filozofii Indiana University w Bloomington, od 2007 r. rektor tego uniwersytetu. Redaktor „Journal of Social Philosophy”.

Członek zarządu American Council of Learned Societies (1993-1997), prezes zarządu American Philosophical Association (2004-2005).

Główne obszary badań: filozofia umysłu, etyka, estetyka, filozofia amerykańska.

Najważniejsze publikacje książkowe: *The Self Imagined: Philosophical Reflections on the Social Character of Psyche* (1986); *Romantic Revolutions: Criticism and Theory* (współred., 1990).

Piotr Klewowski, doktor, filmoznawca, krytyk filmowy. Urodzony w 1975 r. w Kielcach. Studia z zakresu filmoznawstwa na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Adiunkt na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ, wykładowca na Wydziale Humanistycznym Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza – Modrzewskiego. Współtwórca i dyrektor programowy Krakowskiej Szkoły Filmu i Komunikacji Audiowizualnej.

Główne obszary badań: estetyka obrazu filmowego, historia kina światowego, kino azjatyckie.

Autor recenzji publikowanych m.in. w „Ha!arcie”, „Kwartalniku Filmowym”, „Kinie”, „Czasie Kultury”, „Tygodniku Powszechnym”. Realizator filmów offowych, m.in. *Jutro koniec świata* (2000).

Najważniejsze publikacje książkowe: *Nowe Nawigacje – Współczesna kultura audiowizualna* (współred., 1999); *Śmierć jest moim zwycięstwem – Kino Takeshi Kitano* (2001); *Nowe Nawigacje II: Azja – Cyberpunk – Kino niezależne* (współred., 2003); *Filmowa odyseja Stanleya Kubricka* (2006); *Żułowski. Przewodnik Krytyki Politycznej* (współautor, 2008); *Kino Dalekiego Wschodu* (2009).

Krzysztof Kornacki, doktor, filmoznawca, krytyk. Urodzony w 1970 r. w Gdańsku. Studia z zakresu historii na Uniwersytecie Gdańskim.

Od 2004 r. pracownik Instytutu Filologii Polskiej (Zakład Dramatu, Teatru i Filmu) tegoż uniwersytetu. Przez kilka lat współpracownik miesięcznika „W drodze”.

Członek Rady Redakcyjnej periodyku „Panoptikum. Audiowizualia – Film / Media / Sztuka”.

Główne obszary badań: historia kina polskiego, religia w kinie.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Poszukiwanie i degradowanie sacrum w kinie* (współred., 2002); *Kino polskie wobec katolicyzmu (1945–1970)* (2004 – nominacja do nagrody im. Bolesława Michalka); *Światowa encyklopedia filmu religijnego* (współautor, 2007).

Maria K u r p i k, magister, muzealnik, konserwator. Urodzona w 1956 r. w Warszawie. Studia konserwatorskie w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego oraz w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, podyplomowe studia muzealnicze na Uniwersytecie Warszawskim; obecnie studia doktoranckie w Instytucie Sztuki PAN.

W latach 1985-1987 zastępca kierownika Działu Konserwacji Książki w Bibliotece Narodowej w Warszawie. Od 1987 r. kierownik Działu Konserwacji Muzeum Plakatu w Wilanowie; od 1997 r. dyrektor Muzeum. Obecnie również wykładowca w Wyższej Szkole Fotografii (od 2003) i w Europejskiej Akademii Sztuk (od 2006) w Warszawie.

Autorka artykułów na temat konserwacji papieru, projektowania graficznego oraz sztuki plakatu i jego historii publikowanych w wydawnictwach specjalistycznych, oraz książki *Polonia 1900-1939. Fondos del Museo del Cartel de Wilanów* (2007).

Ks. Andrzej L u t e r, doktor, teolog ekumenista, krytyk filmowy. Urodzony w 1958 r. w Widawie w województwie łódzkim. Studia z zakresu teologii na Papieskim Wydziale Teologicznym w Warszawie.

Po święceniach kapłańskich wikariusz w Mińsku Mazowieckim, Strzelcach koło Kutna i w katedrze łowickiej.

Od 1999 r. wykładowca religioznawstwa, teologii ekumenicznej i teologii kultury w Wyższym Seminarium Duchownym w Łowiczu – na Papieskim Wydziale Teologicznym w Warszawie.

Stały współpracownik miesięczników „Więź” i „Kino”.

Autor artykułów na tematy kulturoznawczo-teologiczne, szczególnie dotyczących filmu i teatru, oraz recenzji filmowych publikowanych w periodykach teologicznych, a także w „Tygodniku Powszechnym”, „Znaku”, „Dialogu” i „Gazecie Wyborczej”. Współautor *Światowej encyklopedii filmu religijnego* (2007).

Mariola M a r c z a k, doktor, filmoznawca. Urodzona w 1964 r. w Olsztynie. Studia z zakresu filologii polskiej ze specjalnością filmoznawczą na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Od 1991 r. pracownik Instytutu Filologii Polskiej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Olsztynie, od 2005 r. adiunkt w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim.

Główne obszary badań: kino religijne i metafizyczne, kino polskie, antropologia filmu.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Poetyka filmu religijnego* (2000); *Światowa encyklopedia filmu religijnego* (współautor, 2007).

Maciej N o w a k, doktor, historyk literatury, miłośnik i znawca jazzu. Urodzony w 1970 r. w Białośliwiu (Wielkopolska). Studia polonistyczne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Od 1995 r. pracownik naukowo-dydaktyczny KUL, od 2007 r. adiunkt w Instytucie Badań nad Literaturą Religijną KUL.

Główne obszary badań: historiozofia literacka, związki między religią a literaturą, biografistyka o tematyce religijnej, twórczość Hanny Malewskiej, Zbigniewa Herberta i Andrzeja Bobkowskiego.

Autor artykułów z powyższych dziedzin oraz książki *Koncepcja dziejów w powieściach historycznych. Teodor Jeske-Choiński, Zofia Kossak, Hanna Malewska* (2009).

Jerzy P l a ż e w s k i, doktor, krytyk filmowy. Urodzony w 1924 r. w Siedlcach. Studia w Szkole Głównej Handlowej.

Od 1970 r. redaktor działu zagranicznego miesięcznika „Kino”.

Członek Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, Stowarzyszenia Filmowców Polskich, od kilkudziesięciu lat niemal bez przerwy wybierany na prezesa bądź wiceprezesa polskiej sekcji Federation Internationale de la Presse Cinematographique.

Wyróżniony m.in. Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

Autor wielu artykułów i książek z zakresu krytyki filmowej i historii kinematografii, m.in.: *Filmy, które pamiętamy* (1956); *Język filmu* (1961); *Andrzej Munk. Anthologie du Cinéma* (1967); *Mify i rrealnost* (1974); *Historia filmu 1895-2005* (2005); *Historia filmu francuskiego* (2005).

Andrzej W a j d a, reżyser. Urodzony w 1926 r. w Suwałkach. Studia z zakresu malarstwa na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, z zakresu reżyserii w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej w Łodzi.

Kierownik Zespołu Realizatorów Filmowych „X” od 1972 r. do rozwiązania zespołu w roku 1983. W latach 1989-1990 dyrektor artystyczny Teatru Powszechnego w Warszawie. Założyciel (2002) Mistrzowskiej Szkoły Reżyserii Filmowej Andrzeja Wajdy w Warszawie.

Na początku lat osiemdziesiątych zaangażowany w działalność polityczną, członek komitetu doradczego „Solidarności”, a w 1989 r. Komitetu Obywatelskiego przy Lechu Wałęsie. W latach 1989-1991 senator I kadencji Sejmu RP, początkowo z ramienia KO, a następnie Unii Demokratycznej.

Od 1978 do 1983 r. prezes Stowarzyszenia Filmowców Polskich. Obecnie członek Komitetu Kinematografii, rady Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, rady programowej Fundacji Centrum Twórczości Narodowej; członek Akademii Filmowej przyznającej nagrodę Felix; członek zagraniczny Institut de France – Académie des Beaux-Arts. Fundator (1994) Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej „Manggha” w Krakowie.

Doktor honoris causa kilku uczelni, m.in. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Łódzkiego oraz American University (Waszyngton). Wyróżniony nagrodami filmowymi: Oscarem, Złotą Palmą, Cezarem, Kyoto, Felixem, Złotym Niedźwiedziem oraz nagrodą FIPRESCI. Zaliczony do „Grona Nieśmiertelnych” Académie des Beaux-Arts.

Kawaler Orderu Legii Honorowej. Odznaczony Orderem Budowniczych Polski Ludowej, Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski, bułgarskim Orderem Cyryla i Metodego, japońskim Orderem Wschodzącego Słońca, Krzyżem Komandorskim Legii Honorowej Republiki Francuskiej, Krzyżem Wielkim Orderu Zasługi Republiki Federalnej Niemiec, Krzyżem Komandorskim (Średnim) z Gwiazdą Orderu Zasługi Republiki Węgierskiej, estońskim Orderem Krzyża Terra Mariana.

Debiut filmowy – jako asystent A. Forda: *Piątka z ulicy Barskiej* (1953); samodzielny: *Pokolenie* (1954). Debiut teatralny: *Kapelusz pełen deszczu* M. Gazzo w Teatrze Wybrzeże.

Najważniejsze filmy: *Kanał* (1957); *Popiół i diament* (1958); *Lotna* (1959); *Niewinni czarodzieje* (1960); *Popioły* (1965); *Wszystko na sprzedaż* (1968); *Brzezina* (1970); *Krajobraz po bitwie* (1970); *Piłat i inni (Pilatus und andere – ein Film für Karfreitag)*, 1972); *Wesele* (1972); *Ziemia obiecana* (1974); *Człowiek z marmuru* (1976); *Bez znieczulenia* (1978); *Panny z Wilka* (1979); *Człowiek z żelaza* (1981); *Danton* (1983); *Kronika wypadków miłosnych* (1986); *Korczak* (1990); *Pierścionek z orłem w koronie* (1992); *Pan Tadeusz* (1999); *Wyrok na Franciszka Kłosa* (2000); *Zemsta* (2002); *Katyń* (2007); *Tatarak* (2009).

Mateusz W e r n e r, doktor nauk humanistycznych, krytyk filmowy i literacki, eseista. Urodzony w 1970 r. w Warszawie. Studia z zakresu filologii polskiej na Uniwersytecie Warszawskim i w Szkole Nauk Społecznych przy Instytucie Filozofii i Socjologii PAN.

Redaktor kwartalnika „Kronos”. W latach 1999-2001 i 2006 wykładowca na Uniwersytecie Warszawskim, 2008-2009 w łódzkiej Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej. W latach 2001-2010 kurator programu filmowego w Instytucie Adama Mickiewicza. Obecnie wykładowca na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W latach 1998-2001 kurator Galerii Sztuki Filmowej w warszawskiej „Zachęcie”.

Współpracownik czasopism: „Ogród”, „Tygodnik Literacki”, „Film na Świecie”, „Film”, „Kino”, „Kronos”. Członek Rady Fundacji Augusta hr. Cieszkowskiego, członek The International Federation of Film Critics FIPRESCI, ekspert Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej.

Laureat Nagrody im. Krzysztofa Mętraka dla najlepszego krytyka filmowego w roku 1995.

Autor artykułów i recenzji publikowanych w takich czasopismach, jak: „Cahiers du Cinéma” (Francja), „Literatura”, „Ozon”, „Więź”, „Polityka”, „Zeszyty Telewizyjne”, „Nowe Książki”, „Tygodnik Powszechny”, „Res Publica”, „Dialog”, „Życie”, „Gazeta Wyborcza”, „Arka”, „Arcana”, „Close Up” (Włochy), „Przegląd Filozoficzny”, „Pamiętnik Literacki”, „Teksty Drugie” oraz książki *Wobec nihilizmu. Gombrowicz, Witkacy* (2009).

Piotr W o j c i e c h o w s k i, doktor, prozaik, scenarzysta, reżyser. Urodzony w 1938 r. w Poznaniu. Studia z zakresu geologii na Uniwersytecie Wrocławskim, poddyplomowe w Studium Dziennikarskim Uniwersytetu Warszawskiego, z zakresu reżyserii filmowej w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej i Filmowej w Łodzi.

Od 1990 r. pracownik dydaktyczny PWSFTviT w Łodzi, od 2002 r. profesor na Wydziale Reżyserii, od 1999 r. kierownik mistrzowskiej Pracowni Opowiadania w Laboratorium Reportażu na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego.

W 1955 r. współzałożyciel wrocławskiej grupy grotolazów, w latach 1959-1960 prezes Sekcji Grotolazów. Członek Związku Literatów Polskich, współzałożyciel Stowarzyszenia Pisarzy Polskich (w 1989 r., w latach 2002-2005 prezes). Członek Polskiego PEN Clubu, współzałożyciel Podhalańskiej Akademii Wiedzy (1957).

Wyróżniony m.in. Nagrodą im. Kościelskich, Nagrodą Literacką im. Kornela Makuszyńskiego i nagrodą Polskiego PEN Clubu.

Debiut filmowy – reżyserski: *Stacja bezsenność* (1973).

Najważniejsze publikacje książkowe: *Kamienne pszczoły* (1967); *Czaszka w czaszce* (1970); *Ulewa, kometa, świński targ* (1974); *Wysokie pokoje* (1977); *Manowiec* (1978); *Półtora królestwa* (1984); *Obraz napowietrzny* (1988); *Harpunnik otchłani* (1996); *Doczekaj nowiu* (2007).

Joanna W o j n i c k a, doktor, filmolog. Urodzona w 1970 r. w Szczurowej w Małopolsce. Studia z zakresu filologii polskiej (ze specjalnością filmoznawczą) na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Od 1999 r. zatrudniona na UJ, od 2001 r. adiunkt w Instytucie Sztuk Audiowizualnych na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej.

Główne obszary badań: historia kina europejskiego, komparatystyka.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Świat umierający. Fenomen późnej twórczości Luchino Viscontiego* (2001, nominowana do nagrody im. Bolesława Michałka za najlepszą filmową książkę roku); *Słownik wiedzy o filmie* (współautor, 2006).